

ငဖြူကလေးကျေးရွာ
သာယာဝတီမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ငဖြူကလေးကျေးရွာ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
ငဖြူကလေးကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်	၆
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၇
၁။ နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၇
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၈
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၉
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ	၁၁
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၄
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၅

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ	၁၆
၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ	၁၈
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်	
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း	
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ	
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ	
၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ	၂၄
၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ	၂၅
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ	
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ	
၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း	၂၆
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း	
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ	
နောက်ဆက်တွဲ	
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ	၂၇
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ	
ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား	
ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု	
ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
ဇယား (၅) ဥစ္စာနေအဆင့် အခြေအနေ	
ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ	
ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ	
ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ	
ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု	
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ	

- ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
- ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
- ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
- ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
- ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့်အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
- ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
- ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း
- ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
- ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
- ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
- ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
- ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

**နောက်ဆက်တွဲ(၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ
ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ**

၅၆

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

၅၉

ဇယား(၄၅)

ကိုးကားစာရင်း

၆၃

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

၆၄

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

အတိုကောက်စကားလုံးများ

စကားချိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်းကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်းလူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့်ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်းယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည်စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်း၏အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဗဟိုကလေးကျေးရွာ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့်အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ နှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင် သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူ ရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးအစီအစဉ်များကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင် သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှု ရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိ ကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက် အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစား ပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်ပြည်နားလမ်းပေါ်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ သာယာဝတီမြို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက် မမှ ၈၀ မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင်တွင် ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုမှ ကင်းလွတ်သည်။ ကျေးရွာ အနီးတွင် တောတောင်မြစ်ချောင်းများမရှိပဲ မြေပြင်အနေအထားမှာ မြေပြန့်ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်တို့အတွက် အဓိက အားထားရာဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ ခု ဩဂုတ်လက သာယာဝတီမြို့အနောက်ခြမ်းရှိ အနိမ့်ပိုင်းမှကျေးရွာအချို့တွင် ရေကြီးရေလွှမ်းဒဏ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများ ခံစားခဲ့ရသော်လည်း ဤကျေးရွာမှာ ကင်းလွတ်ခဲ့သည်။ သို့သော်ငြားလည်း ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးမှုအန္တရာယ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတမထွက်ရှိပါ။ တောင်သူအချို့မှာ သုံးဆယ်ရေလှောင်တံမမှ ဆည်ရေဖြင့် လယ်မြေဧက (၆၀)ခန့်ကိုသာ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ မြေအောက်ရေ အသုံးပြုမှုနည်းပါးသည်။ ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးနိုင်သည့်ဧက (၃၇၁)ဧကရှိပြီး စပါးနှင့်မတ်ပဲကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၂၈) စုနှင့်ကျား(၄၁၂)၊ မ(၄၆၆)ဦးဖြင့်လူဦးရေပေါင်း (၈၇၈)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ (၃.၈)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း၏ ၇၇% ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ၅.၄%မျှ ပိုများသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၂% သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ်ခံယူကြပြီး ၁၁% သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ ၂၇% သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟုသတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမှီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ဆည်ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟုပြောနိုင်သည်။ ချမ်းသာသောလယ်သမား အိမ်ထောင်စုများအပြင်အခြား လယ်သမားအိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ သစ်ခွဲစက်စသောအသေးစားလုပ်ငန်းများတွင်လည်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ငွေချေးသောအိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့လည်း ငွေရေးကြေးရေး အသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြသည်။

ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မြင့်မားပြီး (၇၈%)ထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ သစ်ခွဲစက်၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀%ဖြစ်သော (၃၁)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၁၀%မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှားပြီးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၁၈%မှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှားပဲ သုံးလခန့်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း၊ ၆၀%မှာ ၃ လမှ ၅ လခန့်၊ ၁၂%မှာ ၆ လမှ ၁၂ လခန့် သူတပါးထံမှချေးငှားစရာမလို ပဲနပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၂၀၀၀၀/- ကျပ်မှ တစ်သန်းကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆% ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာဆင်းရဲကဲသားစဉ်းရေများပြားကြသည်။ အလားတူအိမ်ထောင်ဦးစီးက ရွာပြင်ပတွင်သွားရောက် အလုပ်လုပ်နေကြသော အိမ်ထောင်စု (၁၀)စုနှင့် မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၃)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း (၅)ဦးနှင့် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု နည်းသူများ ဖြစ်သည့်သက်ကြီးရွယ်အို (၁၆)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည် လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါများ၊ အရက် နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအန္တရာယ်တို့ ရှိတတ်ကြသည်။

ယခုနှစ်ပိုင်းများတွင် အဝေးပြေးကားလမ်းပေါ်တည်ရှိ၍ ယဉ်မတော်တဆမှုဖြစ်ပွားမှု များပြား လာခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်က ယဉ်မတော်တဆမှု (၁၄)မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ရွာသားအချို့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရမှုများ ရှိခဲ့သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှု ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုတ်ကွေး ရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည် သန်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင်းရရှိနိုင်ကြပြီး ၁၁ ကီလိုမီတာသာကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်း လက်လှမ်းမီသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံးတုံကင်များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင် စသောရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစု သည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်များပြား သည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိမူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်းခွဲတို့တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော်သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာလွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျားမဆိုင်ရာ တာဝန် ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ် ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ် များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောက်ျားလေး အရေအတွက်ထက်နည်းနေသော်လည်း အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းများတွင် မအရေအတွက်မှာ ကျားအရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများ အတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာအမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင်

နေ့တွက် လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အား စိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျားမတန်းတူ ညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု တို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၆)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့နှင့် စီးပွား ရေးဆိုင်ရာ(၁)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုး သမီးရေးရာအဖွဲ့မှာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားနည်းသည်။ နာရေးကူညီမှုအသင်းမှာ နာရေးကိစ္စအပါအဝင် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းသည်။ မြန်မာ့အသေးစား ငွေကြေးအဖွဲ့ကိုပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေးထားပြီးအသေးစားငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကို လည်ပတ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပါတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် မတ်ပဲကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုစပါးစိုက်ဧက (၃၇၁)ရှိပြီး သီးထပ် အဖြစ် မတ်ပဲ(၁၀၇)ဧကနှင့် နွေစပါး(၆၀)ဧကကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး ပျမ်းမျှအထွက်မှာ (၅၇.၅)တင်း၊ နွေစပါး(၆၀)တင်းနှင့် မတ်ပဲ (၄)တင်းနှုန်းတို့ ထွက်ရှိကြသည်။ နွေစပါးဧက (၆၀)ကို သုံးဆယ်ရေလှောင်တံမံမှ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း ကုမ္ပဏီများမှ လည်းတောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်း ရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ တစ်ချို့တောင်သူများမှာအလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ် မြင့်တက်မှုတို့ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် စပါးစိုက်ရာတွင် ကြဲပက်စနစ်ကိုသုံးကြသည်။ တောင်သူများသည် တစ်ခါ တစ်ရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို ပိုမိုတွေ့ရပြီး ယင်းဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးတချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့်တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ်ကို လိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၂၂% ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးများကိုမွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့်အိမ်ထောင်စုလည်း တစ်ရွာလုံး၏ ၂၅%ခန့်ရှိပြီး ဈေး ကွက်တွင်ဝယ်လိုအားရှိသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ အထူးသဖြင့်ကြက်လည် လိမ်ရောဂါသည် အဖြစ်များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများ ရှိတတ်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု အားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတည်ထောင်၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေကိုအလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြချေ။ ရွာထဲမှ

ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှါးလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရန် ရေမြေနေရာ အဆင်မပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက်တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင် များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့စသည်တို့သည် သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာ အရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် လည်းမတတ်နိုင်ကြချေ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု အချို့သာအပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်စသောသင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေအကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့်မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများ အနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

သာယာဝတီမြို့နယ် အနောက်ခြမ်းတွင် ၂၀၁၅ မိုးတွင်းက ရေကြီးရေလွှမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သော်လည်း ဤကျေးရွာမှာ မြေမြင့်သောအပိုင်းတွင်တည်ရှိ၍ ရေကြီးရေလွှမ်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခဲ့သည်။ ကုန်းတွင်းဒေသ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန့်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့နည်းပါးသည်။ အားပျော့သော မုန့်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တစ်ခါ တစ်ကြိမ်တွေ့ရတတ်သည်။ အခါအားလျော်စွာကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝအန္တရာယ် တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်နှစ် အတိုးနှုန်း ၅ကျပ်တိုး၊ တစ်ဧကတစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံးဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီမှ လာရောက်ဖွဲ့စည်းပေးသော မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထားပြီးအဖွဲ့ဝင် (၁၃၀) ဦး ရှိကာ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၃၀% ဖြင့် အသင်းဝင်များ ငွေချေးယူနိုင်ကြသည်။ အဖွဲ့တွင် ချေးငွေကို (၁၀)လအထိ ချေးယူနိုင်ပြီး စည်းကမ်းပိုင်းတွင် တင်းကြပ်ထားသည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာရွာထဲမှ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၃၆% မှ ၆၀% ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ၊ မိသားစုဝင်များထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၁၅%ခန့်ဖြင့်လည်းကောင်း ချေးယူနိုင်ကြသေးသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းကိုဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးပါ။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး) တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက်ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း အကြွေးထားရှိမှုအနေအထားကို လေ့လာ ဆန်းစစ် ခဲ့ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူ ထားကြပြီး အကြွေးငွေ ၂၀,၀၀၀ကျပ်မှ ဆယ်သိန်းအထိ ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအိမ်ထောင်စုများ၏ ၉၇%သည် အကြွေးငွေ ငါးသိန်း အောက် ချေးယူထားပြီး ၃%သည် ငါးသိန်းအထက်ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကို ၄၃၀ ပေ၊ ၂၈ ပေ၊ ၁၂ ပေ အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်းကျောင်းဆောင်နှင့် အထက်တန်းကို ၁၂၀ ပေ၊ ၃၀ ပေ၊ ၁၂ ပေ အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်းကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားပေးသည်။ ရွာသားအားလုံးမှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၁%မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေးကို ရရှိထားကြသည်။ မူလတန်းအောင် ရာခိုင်နှုန်း လည်း မြင့်မားသည်။ ယခုနှစ် ကျောင်းအပ်နှံသည့် နှုန်းထားသည် ကျေးရွာရှိမူလတန်းအရွယ်နှင့် အလယ်တန်း အရွယ် ရှိသူ အရေအတွက်ထက် ပိုနေကြောင်း တွေ့ရှိရကာ ၎င်းမှာ မူလတန်းတွင် ၉နှစ်၊ အလယ်တန်းတွင် ၁၄ နှစ်ထက်ကြီးသော ကျောင်းသားများပါရှိခြင်း၊ အနီးရပ်ကွက်မှ ကျောင်းသားများ တက်ရောက်နေကြခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့လုံလောက်ပြီး မူလတန်းပြဆရာ/မ (၆)ဦး၊ အလယ်တန်းတွင် ဆရာ/မ (၁၂)ဦးနှင့် အထက်တန်းဆရာ/မ (၇)ဦးတို့ရှိကြသည်။ ကျောင်းတွင်တပည့်ဆရာအချိုးသည် မူလတန်းတွင် (၃၄)၊ အလယ်တန်းတွင် (၃၀)ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့်လေ့ကျင့်ခန်း စာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ ဆမလက်မှတ်ရဆရာဝန်တစ်ဦးထိုင် သော ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းတစ်ခုလည်း ဖွင့်လှစ်ထားသဖြင့် ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင် မှုတို့နှင့် လက်လှမ်းမီသည်။ သာယာဝတီမြို့သည် လျှပ်စစ်မီးရရှိသော မြို့ဖြစ်သည့်အလျောက် အအေးခန်းဖြင့် သိုလှောင်ရန် လိုအပ်သောဆေးများအတွက် ရေခဲသေတ္တာသုံးပြီး သိုလှောင်ထားနိုင်သည်။

သောက်ရေအတွက် လက်နှိပ်ရေတုံကန်နှင့် မော်တာသုံးရေတုံကန်များ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး လုံလောက် မှုရှိသည်။ ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထား ကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက ဝါးရိုင်းပတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ် သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါးယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများနည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်း တွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာစနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအက များဖြင့်တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်း သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိသေးချေ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

၂၀၁၄ ခုနှစ်က ပေ ၃၀၀၀ အရှည်ရှိ ကျောက်ချောလမ်းကို ကျေးလက်ဦးစီးဌာနကခင်းပေးခဲ့သည်။ ကျေးရွာရှိရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ထော်လာဂျီများကို အသုံးပြုမောင်းနှင်ကြသည်။ ရေလမ်းခရီး

အသုံးပြုမှုမရှိပဲ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၈၁)စီးနှင့် စက်ဘီး(၁၀၅)စီး၊ ထွေလာဂျီ ၂ စီးနှင့် ထရက်ကား ၁ စီး တို့ကို အသုံးပြုလျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၁၉၆၉ ခုနှစ်မှစ၍ ဆက်သွယ်ထားရှိပြီး ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ ၉၀% ခန့်သည် သွယ်တန်းအသုံးပြုနေကြပြီးဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်ရှိပြီး ရန်ကုန်မြို့ရှိ မြန်မာစာကြည့်တိုက်အဖွဲ့ချုပ်နှင့် အဆက် အသွယ်ရှိကာ စာအုပ်များလက်ခံရရှိမှုများရှိသည်။ ရွာသားများသည် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တို့ကိုလည်း ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့်တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြု နိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ထားသူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာသည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း စသော လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးလားရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနေသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၇၇%မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြ သည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီးကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများကို လူငယ် များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်။ ကျေးရွာ လူထု၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း သာယာဝတီခရိုင်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက်ကောင်းသော အဆင့် တွင် ရှိနေကြသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာအတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင် သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံများစိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သုံးဆယ် ရေလျှောင်တစ်ခု နွေစပါး (၆၀)ဧကအတွက် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ကျေးရွာသည် သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့များသို့ ကတ္တရာလမ်း၊ ရထားလမ်းတို့ဖြင့် ကူးသန်းသွားလာနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မီတင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့်အထူးသဖြင့် ကြက်နှင့် နွားကို တိုးချဲ့ မွေးမြူရန်အခွင့်အလမ်းသာသည်။ သို့သော် မွေးကုဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုကို လည်းတိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင်မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန် ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတ များမထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြှင့် အောင် အားစိုက်ရပေမည်။

သုံးဆယ်ရေလျှောင်တမံမှ ရေသွယ်စိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ရေသွယ်မြောင်း တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်ပြီး ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မည့် စိုက်ဧကတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်သော ဖျက်ပိုးများလည်း မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ကျရောက်တတ်သည်။ မြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်း ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနှင့်ပါတ် သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံ ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအထောက်အပံ့များ ရရှိရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများ ရှိသော်လည်းအတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားတတ်သည်။ ဘဏ်များမှကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသောစနစ်လည်း မရှိပဲချေးငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာစီးပွားရေးဘဏ်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များဖြည့်စွက်ရာများတွင် အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့်အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်းလည်းအိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်-

- (၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့်ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။
- (၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည်စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သောပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ် များ ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေရမည်။
- (၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတစ်ဆင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

- (၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့်နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက် ပြီးစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေး လုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိလာပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက်ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာ များထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက် နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်း တက်ထားသူများကတဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီးမိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။
- (၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသား များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။
- (၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း ဖြင့်ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်းတိုးမြှင့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေး တို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာဈေးဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏အခြေခံအဆောက် အဦ များတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအ ဆောက်အအုံများကိုအသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲ၊ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုး တက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များပိုမိုရရှိ အောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသောအစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြ ထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင် ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ

ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက် ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် မတ်ပဲကို သီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများ အတွက် သီးနှံဖျက် ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာနှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိ ရေးလိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုများသည် သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေး အချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာ အသစ်ရ ရှိရေး အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့်တောင်သူကြီး များအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့်လယ်သမားနှင့်အသေးစား လုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များ ပြားသည့်ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးသဖြင့် မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းကချေးငွေ လိုအပ်သူရွာသားများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ် အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ် ခြင်း၊ စက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်း)အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက် တွင်ထားရှိကာတစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိလို အပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက် သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ဆိုင်ခန်း ၃၀ - ၄၀ ပါရှိသည့် ယာယီဈေးတစ်ခုရှိသည်။ လူကြီးခရီးစဉ် ကြိုကြိုက်စဉ် တို့တွင် ဈေးရောင်းချမှုကို ရွှေ့ဆိုင်းရတတ်သည်ကိုလည်း ကြိုရတတ်သည်။ မြို့နယ်အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက ရေ၊ သန့်ရှင်းရေးစနစ်နှင့် လမ်းတို့စနစ်တကျပါဝင်သည့် ဈေးအဆောက်အအုံ တစ်ခုတည်ဆောက်ပေးရန် ပါဝင်ဆောင်

ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ငဖြူကလေး ကျေးရွာအပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူရွာသားအချို့ အတွက်လည်း အကျိုးခံစားမှု ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခွဲကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှုဘောင်အတွင်းနှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကိုစီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန်လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဘွယ်ရာများကိုသိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) - ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်း အခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်

ကိုဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ ကျေးလက်လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	၁၀၀	၁	ကျေးရွာတွင်းရှိမြေသားလမ်းများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက် ဦးစီး
ဘဏ်စနစ်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများ					
ချေးငွေ	၂။ ချေးငွေများ ရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊	၈၄	၂	ငွေချေးလိုသူများ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့နိုင်ရန် အခြေခံချေးငွေစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ချေးငွေလျှောက်လွှာပြုစုနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးမည်။	
ပညာရေး					
	၃။ မူကြိုကျောင်းတည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၇၂	၃	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် မူကြိုကျောင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်နိုင် ရန် ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်ရန် ပညာရေးဌာနနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအရင်စီမံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	—
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း	၄။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး	၅၁	၄	ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းက အုပ်စု(သို့)မြို့နယ်တွင် ပေးမည့် သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့်သူများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ်ပေးမည်။	ကျေးလက်ဦး စီး
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၅။ ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ခြင်း	၄၈	၅	ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာနှင့် ခွင့်ပြုချက်ရရှိနိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်/	ကျေးလက် ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး					
သင်တန်း	၆။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရေး	၄၄	၆	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့်အလား အလာရှိသူပုဂ္ဂိုလ် သင်တန်းသားများကို တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့က ရွေးချယ်ပေးမည်။	

မွေးမြူရေး	၇။ မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရေး	၄၂	၇	မွေးကုဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် အလားအလာ ရှိသည့် သင်တန်းသားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီက ရွေးချယ် ပေးမည်။	—
ပညာရေး					
ကျောင်း	၈။ ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံခြင်း	၄၀	၈	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဆောက်လုပ်ရေးဆပ်ကော်မတီ၊ ပညာရေး ဌာနတို့နှင့်ပူးပေါင်းပြီး ရန်ပုံငွေနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း တို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
စီမံအုပ်ချုပ်မှု					
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု	၇။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာ တောင့်တင်းရေးနှင့်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး	၂၅	၉	လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၏စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းဆောင်ရည် များကို တည်ဆောက်မည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖွဲ့၊ စီးပွားရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး ကုညီဆောင်ရွက်မည်။ အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက် မြို့နယ်နှင့် ပြင်ပအထောက်အပံ့များရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။	—

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန်ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကိုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကိုနှစ်အလိုက်လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်းထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁။ ကျေးရွာလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း	၁	-	-			
၂။ ချေးငွေရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း	၂		-			
၃။ မူကြိုကျောင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၃	-	-			
၄။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ရေး၊	၄		-		-	
၅။ ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ခြင်း	၅		-		-	
၆။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းများရရှိရေး	၆		-	-	-	-
၇။ မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်း	၇		-		-	
၈။ ကျောင်းခြံစည်းရိုး ကာရံခြင်း	၈	-	-			
၉။ အဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းရရှိရေး	၉		-			

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည်ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative)ဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက် နိုင်ရန်အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တချို့စီမံချက် များကိုရေးဆွဲရာတွင်မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင်ကျေးရွာလူထု၏ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိ ပါ ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	အသုံးစရိတ်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
၁	ကျေးရွာလမ်းအဆင့် မြှင့်တင်ပေးခြင်း			✓		
၂	ချေးငွေရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊			✓		
၃	မူကြိုကျောင်းတည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ခြင်း			✓		
၄	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ သင်တန်း များ ရရှိနိုင်ရေး၊					✓
၅	ကျေးလက်ဈေးဆောင်လုပ်ခြင်း			✓		

၆	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ သင်တန်းများ ရရှိရေး	✓
၇	မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်း	✓
၈	ကျောင်းခြံစည်းရိုး ကာရံခြင်း	✓
၉	အဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းရရှိရေး	✓

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၏ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင် စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်း ပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက် ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက်အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန် မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ် များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိ မည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတား ပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လမ်းကော်မ တီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်း လွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ် သည့်လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက်ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ် ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည် ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင် ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ် ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline)ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု ကိုတိုင်း တာမည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်

အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး မှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်-

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲ များ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကိုပြုစု ပြင်ဆင် ပြီးသက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင် ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက် မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက် အပံ့များစသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ အား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြား မည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင် သူများထံမှအကြံပြုချက်သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား (၁) ငဖြူကလေးကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၈	၉	၁၇	၁.၉%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်	၁၅	၁၅	၃၀	၃.၄%	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	၂၅	၂၁	၄၆	၅.၂%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	၃၁	၃၂	၆၃	၇.၃%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၃၁၅	၃၆၀	၆၇၅	၇၆.၉%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၁၈	၂၉	၄၇	၅.၄%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	၄၁၂	၄၆၆	၈၇၈	၁၀၀.၀%	

အိမ်ထောင်စုပေါင်း = ၂၂၈

တစ်အိမ်ထောင်လူဦးရေ = ၃.၈၅

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၂) လုပ်သားအင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅၀	၂၁.၉%		မိုးစပါးနှင့်ဆည်ရေသွင်း (၆၀) ဧက ခန့်ပင် နွေစပါး စိုက်ပျိုး ပြီး ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် မတ်ပဲကို စိုက်ပျိုးကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၉၇	၄၂.၅%		စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကအားဖြင့်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်း ကာလ အလွန်တွင် ကျပ်စား အလုပ်များမှ ဝင်ငွေရှာဖွေကြသည်။
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	မိသားစုဝင်အချို့က စိုက်ပျိုး ရေး လုပ်ငန်းခွင်များတွင် တတ်နိုင်သည့်ဘက်က ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်တတ်ကြပြီး ဤ အချက်အလက်နှင့်ပါတ်သက် ပြီး ကိန်းဂဏန်းစာရင်း မကောက်ယူခဲ့ပါ။

၂ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး

	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၃	၁.၃%		ဝက်မွေးမြူသည့်အလုပ်ဖြင့်အဓိကဝင်ငွေရှာဖွေကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၃	ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • လုပ်သား (အငှား၊ ဝန်ထမ်း) • မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၀.၄%		ဆန်စက်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ဒေသတွင် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှု မြင့်မားသည်။ ဆန်စက်တွင် လည်း အလုပ်သမားအချို့ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြပါသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • နေစားလုပ်သား				
၆	လျှပ်စစ်၊ သဘာဝဓါတ်ငွေ့ နှင့် ဂရုဖြန့်ဝေရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၇	ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၈	၃.၅%	—	လက်သမား ၄ဦး၊ ပန်းရံ ၄ ဦး ဖြစ်ကြသည်။ ရွာတွင်းတွင် အဓိက အလုပ်လုပ်ရပြီး ရွာပြင်ပတွင်လည်း အလျဉ်းသင့်သလို လုပ်ရပါသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၈	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၄	၁.၈%	—	ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင် - ၄ ဆိုင်ရှိပြီး ယခုနောက်ပိုင်းတွင်ကျေးရွာများ၌လည်း မော်တော်ဆိုင်ကယ် အသုံးပြုသူများပြား လာသဖြင့် အ

	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ကျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၀	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၃	၁၀.၁%		လက်ကား -၂၊ လက်လီဆိုင် -၂၁ ဆိုင်ဖြစ်ပြီး လက်လီဆိုင်များတွင် ကုန်မျိုးစုံ၊ စားကုန်၊ ကွမ်းယာ ဆိုင်စသည်တို့ ပါဝင်သည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-		
၁၁	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-		
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-		
၁၃	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-		
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-		
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၄	၁.၈%		စာရေး-၁ ဦး၊ စိုက်ပျိုးရေး ဌာနဝန်ထမ်း -၃ ဦး

• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၁၆	ပညာရေး			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊	၁၀	၄.၄%	ကျောင်းဆရာ - ၁၀ ဦး၊
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၇	ကျန်းမာရေး			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊	၁	၀.၄%	သားဖွားဆရာမ - ၁ ဦး၊
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၈	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၉	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၀.၄%	ဆံသ - ၁ ဦး၊
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊	၂၆	၁၁.၄%	မိမိရပ်ရွာမှ ထွက်ခွာပြီး ပြည်ပ
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			အပါအဝင် တစ်နယ် တစ်ကျေး
				သို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကြ
				သည်။
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၂၀	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	—	—	
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊			
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား			
	စုစုပေါင်း	၂၂၈	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၃) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

(၁.၃.၁) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဇယား (၃) ငဖြူကလေးကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၃၇၁	သင့်	ဆည်ရေရရှိသည်	သုံးဆည်ရေလှောင်တံမံမှ ဧက(၆၀)ခန့်သွင်းရေ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
ရရှိသည်။				
ယာမြေ	-	-	-	-
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	-	-	-	-
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-	-	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-	-	-
စားကျက်မြေ	-	-	-	-
ပလပ်မြေ	-	-	-	-
သစ်တောမြေ	၁	-	-	-

စုစုပေါင်း ၃၇၂ - - - -

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်- သစ်တောမြေ (၁)ဧကမှာ ကျွန်းစိုက်ခင်းဖြစ်သည်။

(၁.၃.၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	-	-
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဲ) စသည်တို့	သင့်	သင့်

အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်

တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	-	-
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေး ဘက်ဝင်အပင်များ)	မြင်းခွာရွက် ထိကရုန်း၊	လွယ်

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင်ဓါတ်သတ္တုများ ထူးထူးခြားခြားမထွက်ရှိပါ။ အပင်မျိုးစိတ်များမှာလည်း သဘာဝပေါက်ပင်များ ဖြစ်ကြပြီး မြင်းခွာရွက်၊ ထိကရုန်းများကိုဆေးဘက်ဝင်အပင်များအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။ သဘာဝမြက်များပေါက်ရောက်နေသော်လည်း ကျွဲနွားစားကျက်သီးသန့်မရှိပါ။

(၁.၄) ဥစ္စာနေအဆင့်အနေအထား

ဇယား (၅) ဥစ္စာနေအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ဧကနှင့်အထက်	၅-၁၀ ဧကကြား	၅ဧကအောက်	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်၊ နှစ်ထပ်၊ သစ်သားခင်း၊ သစ်သားကာ၊ သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊ သစ်သား ကာ၊ သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊ ဝါးထရံကာ၊ သွပ်မိုး၊ သက်ကယ်မိုး	ကြမ်းခင်း၊ ဝါးထရံကာ၊ သက်ကယ် မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ ခိုင်းကျွဲ ခိုင်းနွား	ရေစုပ်စက်၊ နွားလှည်း	ခိုင်းနွား	မပိုင်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	-	-	-	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ	ဆန်စက်၊ သစ်စက်၊ စတိုး၊ ငွေတိုးချေးစားသူ	ဈေးရောင်း၊ ပွဲစား	ကျပ်အလုပ်	ကျပ်အလုပ်
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ထရပ်ကား၊ ကား၊ ဆိုလာ၊ ဖုန်း၊ တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်	ဖုန်း၊ ဆိုလာ၊ တီဗီ၊ အပ်ချုပ်စက်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်	ဖုန်း၊ ဆိုလာ၊ တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်	တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင်သံ၊ ဝက်မွေးမြူရေး
စုစုပေါင်း ၂၂၈	၂၆ ၁၁.၄%	၆၀ ၂၆.၃%	၁၀၅ ၄၆.၁%	၃၇ ၁၆.၂%

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀%ဖြစ်သော ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု (၃၁)စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု (၉)အိမ်ထောင်စုတို့ကို တွေ့ဆုံဆန်းစစ်မှုအရ ၁၀% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၄) စုသည် သူတပါးထံမှ မချေးမငှါးပဲ နပ်မှန်မစားသောက်နိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား (၆) ငဖြူကလေးကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	%	ဖြေရှင်းကျော်လွှားပုံ
၃ လအောက်	၇	၁၇.၅%	လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းပြီး ငွေရယူကာ ရိက္ခာဝယ်ယူရသည်။
၃ လမှ ၆ လ	၂၄	၆၀%	လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းပြီး ငွေရယူကာ ရိက္ခာဝယ်ယူရသည်။

၆ လမှ ၁၂ လ ၅ ၁၂.၅% ရိက္ခာအတွက်ငွေချေးကာ အလုပ်ထဲမှ (သို့) မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန် ရောင်းချရသည့်ဝင်ငွေရလျှင်ရချင်း ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ်နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၆	၁၀	၁၆
မသန်စွမ်းသည်ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၄	၁	၅
အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်				
အမျိုးသမီးဦးဆောင် သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၁၅	
အမျိုးသားမုဆိုးဖိုဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၃	
ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		၁၀	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမလုံလောက်မှု	လတ်	တချို့ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများသည်လုပ် အားကို ကြိုတင်ရောင်းချပြီးစားနပ်ရိက္ခာမလုံလောက်မှု ရှိ တတ်သည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေစိုက်ပျိုးရေး...)	လတ်	လယ်ယာမြေထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်ပဲ အကန့်အသတ် ရှိသည်။သုံးဆယ်ရေလျှောက်တမံမှလည်းစိုက်ပျိုး ရေးကို အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရရှိနိုင်သည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	မိုးတွင်းဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	မိုးဦး၊ မိုးနှောင်းကာလများတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုအလွန်နည်းပါးသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ကြီးမားသောထိခိုက်ခံစားမှုမရှိသေးပါ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်းပါးသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	-
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	-	-

၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	နိမ့်	ကျွန်းစိုက်ခင်း၁ ဧကကို လွန်ခဲ့သော ၄ နှစ်က စိုက်ပျိုးထားသည်။
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။
၁၂	သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ	လတ်	ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုမြင့်တက်လာသည်။
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ရပ်သူရွာသားများသည် တီဘီရောဂါရပ်ဆိုင်းရာ အသိအမြင်များ ကြွယ်ဝလာကြကာ ကျန်းမာရေးအလေ့အကျင့် ကောင်းများကို မွေးမြူတတ်မှုမြင့်မားလာပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးလာသည်။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါရပ်ဆိုင်းရာအသိအမြင်များကြွယ်ဝလာကြကာ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာသည်။
၁၅	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာခြင်းခံရသူ များ (IDP)	-	-
၁၆	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သည်အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း လူကုန်ကူးခံရမှု နည်းပါးသည်။
၁၇	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်ပြည်နယ်လမ်းပေါ် တွင် တည်ရှိကာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အလွန်ကောင်းမွန်သည်။
၁၈	အခြား	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/-ရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	လူငယ်လူရွယ်များသည် နေရပ်မှ ထွက်ခွာပြီး တစ်နယ်တစ်ကျေးသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြကာ လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်ရောဂါ၊ အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲမှုတို့ ရှိတတ်သည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	လတ်	အလုပ်ပုံမှန်မရရှိကြခြင်းကြောင့် ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ကြုံရတတ်သည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	သဘာဝဘေးဒဏ်၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှု၊ တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့် မှုတို့ကြောင့် ရပါ ကဝမ်းစာမဖူလုံမှုရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော	နိမ့်	ယခုနှစ်ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုကို

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ		မြို့နယ်၏ အနိမ့်ပိုင်းရှိကျေးရွာများ ရင်ဆိုင်ပျက်စီးမှုရှိခဲ့သော်လည်း ဤ ကျေးရွာမှာ ကင်းလွတ်ခဲ့သည်။ ကုန်းတွင်းရှိကျေးရွာဖြစ်သည်။ အဝေးပြေးကားလမ်းပေါ်တည်ရှိသ ဖြင့်မတော်တဆမှုဖြစ်ပွားတတ်သည်။ တစ်နှစ်အတွင်း မတော်တဆမှု ၁၄ ခု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အာဏာပိုင်များ အနေဖြင့် မတော်တဆမှု လျော့ကျစေ ရေးအတွက် ပညာပေးခြင်းများ၊ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ထိရောက်သော အရေးယူမှုများကို လုပ်ဆောင်သင့် သည်။
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	—	မရှိ။
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	မြင့်	မရှိ။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့် ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	—	မရှိ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	—	မရှိ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	—	မရှိ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	သီးနှံစိုက်ပျိုးရာသီတွင်သာ အလုပ် အကိုင်ရတတ်ကြပြီး ကျန်ရာသီများ တွင်အလုပ်ပုံမှန်မရှိခြင်းကြောင့်ဝမ်းစ ာ မဖူလုံမှုကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	—	မရှိ။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	—	မရှိ။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	—	မရှိ။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	—	မရှိ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	—	မရှိ။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	—	မရှိ။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	ဝမ်းစာ မဖူလုံမှုကို တစ်ခါတစ်ရံ ရင် ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၈	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်အလုပ်သွားလုပ်ကြ သူ များအနေဖြင့် အနိုင်ကျင့်ခံရမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၉	ကားသမား	နိမ့်	ကျေးရွာတွင် ကားအရေအတွက် နည်းပါးသည်။
၂၀	အခြား	—	မရှိ။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသောစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကိုဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသောမူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါသည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	၂	-	၈	၈	အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး	၅	၈
၂	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	၂	-	၆	၆	ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေး	၅	၈
၃	ကျောင်းဂေါပက	၃	၃၀	-	၃၀	ဘာသာရေး	၄	၇
၄	ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအဖွဲ့	၂	၆	၉	၁၅	ကျန်းမာရေးကူညီမှု	၄	၇
၅	နာရေးကူညီမှုအသင်း	၂	၅၀	-	၅၀	နာရေးနှင့်ဝတ်အခြားလူမှုရေး	၄	၆
၆	ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့	၂	၃၀	-	၃၀	ကျောင်းရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြုထိန်းခြင်း၊	၄	၇
၇	မိဘဆရာအသင်း	၂	၇	၈	၁၅	ကျောင်းသားပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်	၄	၇
၈	မီးသတ်တပ်ဖွဲ့	၂	၃၀	-	၃၀	မီးဘေးတားဆီးရေး	၄	၇
၉	မြန်မာငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့	၁	၅၀	၈၀	၁၃၀	ချေးငွေလည်ပတ်ရေး	၅	၇

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည်
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့
- (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

- (၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်
- (၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

- (၆) ကောင်း
- (၇) သင့်
- (၈) ညံ့ (အားနည်း)

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန် များနှင့်အစီအစဉ်
၁	မြို့နယ်အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	၅	မြို့နယ်အဆင့်အမျိုးသမီးရေးရာများ
၂	မြို့နယ်မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	၅	မြို့နယ်အဆင့်မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး
၃	မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီလီမိတက်	၇	မြို့နယ်အဆင့်ချေးငွေ လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ရေး

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(၂.၂.၁)သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ငဖြူကလေးကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၇၈	၇၈%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ ဟတ် တာထိ)	၁	၀.၅%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၈	၃.၅%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ ၁၂.၅ဧကကြား(၅ဟတ်တာထိ)	၄၁	၁၈%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက်(၅ဟတ်တာနှင့်အထက်)	-	-	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၂၂၈	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ငဖြူကလေးကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	အစိုးရ	၆၀ ဧက	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-
၄	ဆည်မြောင်း	-	-	-
၅	အဝီစိတွင်း	-	-	-
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	-	-	-
၇	စီမံခန့်ခွဲရေး	-	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ် /မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ် /မြင့်)	မှတ် ချက်
			အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျမ်းမျှ				
မိုးစပါး	၃၇၁	တင်း	၅၀	၆၅	၅၇.၅	ဇွန်၊ ဇူလိုင်	လတ်	လတ်	

နွေစပါး	၆၀	တင်း	၅၀	၇၀	၆၀	အောက်တိုဘာ	မြင့်	လတ်	
မတ်ပဲ	၁၀၇	တင်း	၃	၅	၄	စက်တင်ဘာ	လတ်	လတ်	သီးထပ်

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား: (၁၅) ငဖြူကလေးကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	-	-	
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၃	-	တစ်ဧကလျှင် ၂ လွှာ ၃ လွှာထွန်ယက်မှုအတွက် ၂၄၀၀၀ ကျပ်မှ ၃၀၀၀၀ ကျပ် ပေးပြီး ငှားရမ်းနိုင်သည်။
ရိတ်ခြွေစက်	၁	-	စပါးခြွေလှည့်ရန် တစ်တင်းထွက်လျှင် ၂၀၀ ကျပ်၊ ပဲခြွေလှည့်ရန် တစ်တင်းထွက်လျှင် ၄၀၀ ကျပ် ပေးရသည်။
ရေစုပ်စက်	၂	-	စက်မောင်းချိန် ကုန်သောဆီဖိုး၏ ၂ ဆကိုပေးပြီးငှားရမ်းနိုင်သည်။
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-
မျိုးစေ့ချစက်	-	-	-
မြက်ရိတ်စက်	၁	-	မတ်ပဲမစိုက်ပျိုးမီ မြက်များကို ခုတ်ဖြတ်ရှင်းလင်းရန် သုံးစွဲကြသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများတွင် လက်တွန်းထွန်စက်မှာ ကာလပေါက်ဈေး ကျပ်သိန်းနှစ်ဆယ်ခန့်ရှိပြီး ငှားရမ်းသုံးစွဲသူများအနေဖြင့် တစ်ဧကလျှင် ငှားရမ်းခအများဆုံး (၃၀၀၀၀)ကျပ်သာ ပေးရသဖြင့်ဈေးနှုန်းသင့်မြတ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား: (၁၆) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီ၊ဩဇာ) ရေအရင်းအမြစ် သဘာဝမြေဆွေး၊ ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး ဈေးငွေရရှိမှု	မရှိ ရှိ	စိုက်ပျိုးမြေကောင်းမွန်သော်လည်း တိုးချဲ့ရန်မြေအလုံလောက်မရှိ။ တချို့တောင်သူများမှာ လက်တွန်းထွန်စက် ငှားရမ်းခကို အကြွေးထားပြီး စပါးပေါ်ချိန်တွင် ပြန်ပေးနိုင်သည်။

သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	သာယာဝတီနှင့် သုံးဆယ်မြို့များရှိ ဆိုင်များတွင် စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။ တစ်ချို့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်း ဖြန့်ဖြူးရေး ကုမ္ပဏီများ က သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်နှင့် ရွာကြီးများရှိ ဈေးဆိုင်များတွင် ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သည်။ တချို့ကုမ္ပဏီများလည်း မိမိတို့၏ဖောက်သည်များအတွက် ဝန်ဆောင်ပေးမှုရှိတတ်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	တောင်သူများသည် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်ရှိ ပွဲစားများထံတွင် အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မြေယာထပ်မံတိုးရန် အခြေအနေမပေးတော့ပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	သက်သာသောအတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးငွေလိုသလောက် မရနိုင်ကြပါ။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	မရှိ	သွင်းအားစုများကိုမူ ဈေးကွက်တွင် အလွယ်တကူရနိုင်သည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးပြတ်လပ်မှုကို လယ်သမားများ ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ အလုပ်သမားခကြီးမြင့်မှုကြောင့်ထုတ်လုပ်ရိတ်မြင့်တက်သည်။
ဆည်မြောင်းရေရှိမှု	ရှိ	ဆည်မြောင်းရေအလုံအလောက်မရရှိနိုင်ပါ။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	မိုးရွာသွန်းခြင်းမညီမျှမှုကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	မရှိ	ဈေးကွက်တွင် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်သော်လည်း တောင်သူများမှာ အရင်းအနှီးမလုံလောက်မှုကြောင့်အချိန်မီ အသုံးမပြုနိုင်မှု ရှိတတ်သည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	မတိပဲစိုက်ခင်းများတွင် အလွယ်တကူကျရောက် တတ်ပြီး တချို့ဖျက်ပိုးများမှာ ပိုးသတ်ဆေးဒါဏ်ကို ခံနိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးတောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သောပိုးမွှားနှိမ်နင်းနည်းနာကို လိုလားကြ သော်လည်းလက်တွေ့အားဖြင့်ကျေနပ်ဖွယ် မရှိသေးပါ။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းကုမ္ပဏီ များမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သော်လည်း မလုံလောက်ပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီသည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသုံး စက်ပစ္စည်းများကို အစိုးရ(သို့) ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများက တောင်သူများအတွက် သက်သာသော နှုန်းထားဖြင့်ငှားရမ်းနိုင်ရေး စီစဉ်ချမှတ်သင့်သည်။

အခြား(၁)

-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကိုကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်

အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ (အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၂၈	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေမရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးသီးနှံ ဘေးထွက်ပစ္စည်းများမှ နွားစာရိက္ခာများ ရရှိနိုင်သည်။
မြင်း	-	
ကျွဲ	-	
မြည်း	-	
လား	-	
ဆိတ်	-	
သိုး	-	
ဝက်	၅၁	အိမ်ထောင်စု ၅၀ (၂၂%)သာ ဒေသဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြပြီး အိမ်ထောင်စု ၁ စုမှာ စီပီကုမ္ပဏီထုတ် ဝက်မျိုးကို စမ်းသပ်မွေးမြူထားရှိသည်။
ကြက်	၅၆	ဒေသကြက်မျိုးကို တနိုင်ငံပိုင်မွေးမြူကြပြီး ရာသီအလိုက်ကျ ရောက်တတ်သော လည်လိမ်ရောဂါက အဟန့်အတား တစ်ခုဖြစ်နေသည်။
ဘဲ	၁၇	တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၅ ကောင်မှ ၁၅ ကောင်ထိ တနိုင်ငံပိုင်မွေးမြူထားကြသည်။
အခြား	-	-
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	-	-
ပုဇွန်ကန်	-	-
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) ငဖြူကလေးကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေမရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးသီးနှံ ဘေးထွက်ပစ္စည်းများမှ နွားစာရိက္ခာများရရှိနိုင်သည်။
ရေရရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသထွက်မျိုးများကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြသည်။
ချေးငွေ	ချေးငွေအလွယ်တကူမရရှိနိုင်ချေ။ မွေးမြူရေးစတင်လုပ်ကိုင်လိုသူများ

	နှင့်တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် ချေးငွေကို သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ရရှိနိုင်ရေးမှာ မလွယ်ကူသေးပါ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်ရှိ ဆိုင်များတွင် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေးကုဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်နိုင်မှု အားနည်းသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်ရှိ ဆိုင်များတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ရန် ခြံမြေနေရာကျယ်ဝန်းမှုရှိသည်။

အခြား(၁)

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၂-၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအတွက် မွေးမြူရေးလုပ်ရန် အရင်းအနှီးများကို သက်သာသောအတိုးနှုန်းဖြင့် အလွယ်တကူချေးယူနိုင်သောနေရာရှားပါးသည်။ဘဏ်များမှလည်း ကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်ချေးငွေစနစ်လည်း မရှိသေးပါ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်လည်လိမ်ရောဂါဖြစ်ပွားတတ်ပြီး ထိန်းချုပ်ရခက်ခဲသည်။ တစ်ချို့ဝက်ရောဂါများကလည်း ဝက်မွေးမြူရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းအရေးပါမှုကို ကျေးရွာသားများ ပိုမိုသိရှိဆောင်ရွက်လာခြင်းဖြင့်ရောဂါ ထိန်းချုပ်ရန် လွယ်ကူလာစေနိုင်မည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	—
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	—
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	—
မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သောဆိုင်ရာဗဟုသုတ	ကျေးရွာသားများအတွက် မွေးမြူရေးအသိပညာပေးမှုများ မကြာခဏ ရရှိနိုင်ပါက မွေးမြူသူများအတွက် အကျိုးပြုနိုင်ပါမည်။ ယင်းကို မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာသို့ မကြာခဏလာရောက်ပညာပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးသင်တန်းသားများကို လေ့ကျင့် မွေးထုတ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါမည်။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင် လက်လှမ်းမီမှု	—
ငါးဖမ်းခွင့်လက်လှမ်းမီမှု	—
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	—
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	—
အခြား	—

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	—			—
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁			ဆန်စက်လုပ်ငန်းဖြစ်ကာ စပါးထွက်သောဒေသဖြစ်၍ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု ကောင်းကာ မိသားစုရပ်တည်နိုင်မှု မြင့်သည်။
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး	—			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၈			လက်သမား၊ ပန်းရံအလုပ်များဖြစ်ပြီး ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ အသင့်အတင့်များပြားလာကာမိသားစုရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ အလယ်အလတ်ကြား တွင် ရှိကြသည်။
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၄			မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆင် ဖြစ်သည်။ ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ အလယ်အလတ်ကြား တွင် ရှိကြသည်။
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	—			
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၂၃			လက်လီဆိုင် ၂၁ ဆိုင်၊ စတိုးဆိုင် ၂ ဆိုင်ဖြစ်ပြီး မိသားစုရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ လတ်ကြားအဆင့်တွင် ရှိကြသည်။
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၁			ထွေလာဂျီဖြင့် ခရီးသည် ပို့ဆောင်ပေးပြီး ရပ်တည်နိုင်

၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)		
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ		
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	၄	စာရေး - ၁ ဦး၊ စိုက်ပျိုး ရေး ဌာနဝန်ထမ်း - ၃ ဦး၊ ရပ် တည်နိုင်မှု နိမ့်မှအလယ် အလတ်ကြားတွင်ရှိကြ သည်။
၁၃	ပညာရေး	၁၀	ကျောင်းဆရာ ၁၀ ဦး၊ ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှအလယ် အလတ်ကြားတွင် ရှိကြ သည်။
၁၄	ကျန်းမာရေး	၁	သားဖွားဆရာမ ၁ ဦး၊ ရပ် တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ အလယ် အလတ်ကြားတွင် ရှိသည်။
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ		
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထ က်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)	၁	ဆံသလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ရပ် တည်နိုင်မှုနိမ့်မှအလယ်အ လတ်ကြားတွင်ရှိကြ သည်။
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများ တွင်လုပ်ကိုင်သူများ စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ		၅၃

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်
အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၃.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်
အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
အလုပ်လုပ်နိုင်သူအရေအတွက် အများအပြား ရှိသည်။	အလုပ်ပုံမှန်ရရှိနိုင်မည့် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။
ကျေးရွာတွင်ယာယီဈေးတစ်ခုဖြင့်အရောင်းအဝယ် ရှိကြသည်။ ရွာသားများက အလုပ်အကိုင်၊ ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်ရန် ဈေးအဆောက်အအုံကို အခိုင်အမာ တည်ဆောက်လိုကြသည်။ သာယာဝတီ နှင့် သုံးဆယ်တွင် ဈေးအဆောက်အအုံများ ရှိပြီး သွားလာရ လွယ်ကူသည်။	ကျေးရွာဈေးဆောက်လုပ်ရန် ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံရမည်။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းထံ

လက်လီ၊
လုပ်နိုင်သည်။

လက်ကားအရောင်းအဝယ်များ

ချေးငွေရရှိရေးမှာ အကန့်အသတ်ရှိပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်
စုများအတွက် လုပ်ငန်းစတင်ရန်(သို့)တိုးချဲ့ရန်
အခက်အခဲရှိသည်။

မြို့နယ်အဆင့်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း
များပေးနိုင်သည့် ဒေသတွင်း ဝန်ဆောင်မှုပေးသူ
များ ရရှိနိုင်သည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုး၊ ပန်းထိုး၊
ဆံသ၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုတိုင်းဖုန်းပြင်၊
ကားမောင်း၊ စက်ပြင် အစရှိသည်များမှာ သင့်
တော်သော သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ
ဖြစ်ကြ သည်။

ရွာသားများသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့်
အထိအတွေ့နည်းကြပြီး လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာရေး အဆင့်
အတန်း မပြည့်စုံကြပါ။ ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုအချို့မှာ
ယင်းတို့၏ မိသားစုဝင်အချို့ကို အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်စသော
သင်တန်းများကို အကုန်အကျခံပြီး စေလွှတ်နိုင်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း: ..ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်
အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

ကျေးရွာတွင် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိပဲ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအဓိကရှိသည်။ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းစတင်
ထူထောင်ရန် အသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊ အရင်းအနှီးအားနည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်နိုင်ရည် အားနည်း
ခြင်း တို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

(၂.၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂.၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	သုံးဆယ်မြို့ဈေးသို့(၁၁) ကီလိုမီတာ	ရန်ကုန်သို့ (၁၁၂) ကီလိုမီတာ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ကားတို့သုံးနိုင်ပြီး ကားလမ်းကောင်းသည်။	ကား၊ ရထားတို့ကို သုံးနိုင်ပြီး ကားလမ်း၊ ရထားလမ်း ကောင်းမွန်လုံခြုံသည်။
ကုန်စည်အမျိုးအစား နှင့် ဝန်ဆောင် ပေးနိုင်မှု	သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်မြို့များတွင် ပစ္စည်းအမယ်စုံရနိုင်သည်။	ပစ္စည်းအမယ်စုံ များပြားစွာ ရနိုင်သည်။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်းမွန်ပြီး စနစ်ကျသည်။	ကောင်းမွန်ပြီး စနစ်ကျသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း
အချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန် တောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေး ဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေ ရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	စိုက်ပျိုးစရိတ်	၆ လ	တစ်နှစ် ၅ ကျပ်တိုး	မလိုအပ်၊	ပုံစံ(၇)တင်ပြ နိုင်ရန်လိုအပ် သည်။
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	—	—	—	—	—
မြန်မာငွေရေးကြေးရေး	ချေးငွေ	၁၀ လ	တစ်နှစ် ၃၀	မလိုအပ်၊	အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် မှတ်ပုံတင်

အဖွဲ့	ကျပ်တိုး		လိုအပ်သည်။	
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေခေ	—	—	—	—
ချေး အစီအစဉ်	ချေးငွေ	၆ လမှ ၉ လ	တစ်နှစ် ၃၆ လိုအပ်၊	စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုရှိ
ငွေတိုးချေးသူ			မှ ၆၀ ကျပ်	သည်။
			တိုး	
အပေါင်ဆိုင်				
	ချေးငွေ	အလျော့အတင်း ရှိသည်။	တစ်နှစ် ၃၆ မလိုအပ်၊	လိုအပ်ချိန်တိုင်း
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ			မှ ၆၀ ကျပ်တိုး	မချေးယူနိုင်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

- (၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်း အမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု
- (၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂.၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီလွှာကြွယ်ဝမှု	အလယ်အလတ်	မတ်ပဲစိုက်ပျိုးရာတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကြောင့် ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲမှုမြင့်မားသည်။ ဓါတ်မြေသြဇာ သုံးစွဲမှုလည်း မြင့်မားကာ မြေဆီလွှာကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	အလယ်အလတ်	တောင်သူများ ဓါတ်ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲမှုမြင့်မားပြီး ဘက်စုံ ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်ကို အသုံးပြုမှု အားနည်းသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	—	—
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	အလယ်အလတ်	ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများကို စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်ခြင်းများ ရှိနေသည်။ အသိပညာပေးခြင်းများ၊ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ခြင်း၊ အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းများ ထားရှိဆောင်ရွက်ပေး နိုင်လေ၊ ကောင်းလေ ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
 ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချ ရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/ လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲ့သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မီးဘေး	နည်း	ဖြစ်ခဲ့သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မုန်တိုင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲ့သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ငလျင်	နည်း	ဖြစ်ခဲ့သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	တစ်ချို့နှစ်များတွင် ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
အအေးလှိုင်း	—		
ပဋိပက္ခ	—		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီအလိုက် ကြက်၊ဝက်၊ နွားရောဂါဘယကျရောက်မှု ရှိတတ်သည်။	မွေးကင်းစီးပွားမှ ဝန်ဆောင်မှုများ ရှိသည်။ မွေးမြူသူများအဖို့ ကူးစက်ရောဂါ ထိန်းချုပ်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန် လိုအပ်သည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီတုတ်ကွေး၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး ဖြစ်တတ်သည်။	သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါအကြောင်း ပညာပေးမှုများ အခါအားလျော်စွာ ရှိတတ်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဇုန်နှင့်အထက်၊ ကျောင်းနေ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	—	—	—	၀%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၆	၅	၁၁	၁.၃%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံး သူများ	၁၄၀	၁၆၆	၃၀၆	၃၉.၀%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၁၀၂	၁၂၆	၂၂၈	၂၉.၀%
အထက်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၁၀၂	၉၅	၁၉၇	၂၅.၁%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၁၄	၂၉	၄၃	၅.၅%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၃၆၄	၄၂၁	၇၈၅	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၇၀၀) ကျော်ရှိပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရန် အိမ်ထောင်စု (၂၂၈) စုရှိ ရပ်ကွက်တစ်ခုကို ရွေးချယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

(၂.၆.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၀၄	၁၀၀	၂၀၄	-
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄နှစ်)	၁၆၃	၁၉၇	၃၆၀	-
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၂၇	၄၉	၇၆	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၂	၅	၇	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

ယခုကိန်းဂဏန်းများသည် တစ်ကျောင်းလုံးရှိ ကျောင်းသားများအရေအတွက်ဖြစ်သည်။ကျောင်းတွင် အနီးအနားရှိကျေးရွာများမှလည်း တက်ရောက်နေသည့် ကျောင်းသားများလည်း ပါဝင်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲထားသောအပိုင်းအတွက် စုစုပေါင်း ကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%ကို သီးခြား တွက်ချက်ဖော်ပြရန်ခက်သဖြင့် %ကို မဖော်ပြ ထားတော့ပါ။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၉) ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်း+ အလယ်တန်းကျောင်း					
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာတွင်း					
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်၊ စက်ဘီး					
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	(၄၃၀ x ၂၈ x ၁၂)ပေ					
အမိုး၊နံရံအခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိ					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	-	၆	၆	၁	၁၁	၁၂

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	မူလတန်းကျောင်းအတွက် ဆရာ/မ (၆)ဦး၊ အလယ်တန်း အတွက် ဆရာ/မ (၁၂)ဦး၊ အထက်တန်းအတွက် (၇)ဦးခန့်အပ်ပေးထားပြီး ဆရာ/မအင်အား လုံလောက်မှု ရှိသည်။ သို့သော် ရွာသူရွာသားများက အထက်တန်းကျောင်းတွင် ဆယ်တန်း အောင်ချက်ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့်လာစေရန်အတွက် ဘာသာရပ်အလိုက်

	ကျွမ်းကျင်ဆရာ၊ ဆရာမ ရရှိရေးကို လိုလားနေကြသည်။
တပည့် - ဆရာအချို့	မူလတန်းကျောင်းတွင် ၃၄၊ အလယ်တန်းကျောင်းတွင် ၃၀နှင့် အထက်တန်းကျောင်းတွင် ၁၁ ရှိကြသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှု ရှိသည်။
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မနှစ်က ကျောင်းထွက်သည့် ကျောင်းသားမရှိသဖြင့် ကျောင်းထွက်နှုန်းမှာ သုညဖြစ်သည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	သီးသန့်အစီအစဉ်မရှိသေးပါ ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	ကျောင်းဖွင့်ကာလက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ဗလာစာအုပ်နှင့် ကျောင်းသုံး ပုံနှိပ်စာအုပ်များကို အခမဲ့ ဖြန့်ဖြူးခဲ့သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သည့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုမှ ကျောင်းသားများကို ပံ့ပိုးသည့် အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ တတ်နိုင်သည့် ဆွေမျိုး၊ ရင်းနှီးသူများက ပုဂ္ဂလိက ထောက်ပံ့မှု များသာ ရှိပါသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းက လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ဆရာ/မနှင့် ကျောင်းသား မိဘများအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု မြင်တင်သင့်သည်။ ကျောင်းပညာရေး ကိစ္စများကို ဆွေးနွေးမှုများရှိသော်လည်း ပိုမိုထိရောက်သော အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို အလေးပေးသင့်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) ကျေးရွာ၏ အဖြစ်များသောရောဂါများ

၁။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	၂။ သွေးလွန်တုတ်ကွေး	၃.	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာရေဝပ်ဧရိယာများမှ ခြင်ပေါက်ဖွားမှုများမှ ဖြစ်ပွားပြီးယခု နှစ်များတွင် ဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ်မြင့်လာပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သော အသုံး အဆောင်ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ	ရွာထဲတွင်ရှိ ။	-	ဆရာဝန်..(HA)..၁..ဦး နာပြု..... သားဖွားဆရာမ.....၁...	-မလုံလောက်	-

ခရိုင်ဆေးရုံ	၁၁ ကီလိုမီတာ	ကုတင် ၁၀၀ ဆန့်	ကျန်းမာ ရေးလုပ်သား			
			✓ ဆရာဝန်/ကျန်းမာရေး			
			✓ မျိုး			
			✓ သူနာပြု....			
			✓ သားဖွားဆရာမ... ကျန်းမာရေးလုပ်သား			
				လုံလောက်မှုရှိ	သာယာဝ တီ	
ဆေးဆိုင်	၁၁ ကီလိုမီတာ	လုံလောက်မှုရှိ	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု		ဆေးကို
				ဆေးဝါး....		အအေးခန်းငြ
				သိုလှောင်ပုံစနစ်		ငြင့်
				အအေးခန်းစနစ်		သိုလှောင်
						ထားနိုင်သ ည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နေ့	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	—	—	—	—	—	
တုံကင်	—	—	—	—	—	
အဝီစိတွင်း၊ (လက်နှိပ်တုံကင်)	၃၁	ကောင်း၊ ဓါတ်ခွဲမစမ်းရသေး	✓	✓	✓	
စက်တွင်း (မော်တာသုံး)	၉၄	ကောင်း၊ မစမ်းရသေး	✓	✓	✓	
ကန်	၂	ကောင်း၊ မစမ်းရသေး	✓	✓	✓	
မြစ်/ချောင်း	—	—	—	—	—	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	—	—	—	—	—	
စီမံခန့်ခွဲရေးသွယ်တန်းခြင်း	—	—	—	—	—	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇.၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၄) ကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၂၂	ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ပိတ်ဆောက်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက ဝါးရိုင်းပတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ အိမ်သာမရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာ နီးစပ်ရင်းနှီးရာ အိမ်မှ အိမ်သာကို အသုံးပြုကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	—	
တောထိုင်	—	
အခြား		

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲမှုမှာ ၉၇% ရှိသဖြင့် သုံးစွဲမှု မြင့်မားသကဲ့သို့ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်ပွားမှုလည်း နည်းပါးပါသည်။

(၂.၈) လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

(၂.၈.၁)ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစ တ (၁၂၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော ခုနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
ရွာတွင်းလမ်း	၁၊ ၃	သင့်	၂၀၁၄	-	✓	ကျေးလက်ဦးစီး ဌာနက ပေ ၃၀၀၀ အရှည်ရှိလမ်း ကို ဖောက် လုပ် ခဲ့သည်။
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	သင့်	-	-	✓	ရွာချင်းဆက် လမ်း ဖြစ်ပြီး ထွေလာဂျီ များ ဖြင့် သွားလာ နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-	-	-	-	-
တံတား	-	-	-	-	-
ကြိုးတံတား	-	-	-	-	-
ရေပြန်	-	-	-	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၈.၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း/မြစ်ချောင်း	-	-	-	-
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-	-	-	-
၁ - လှေသမ္ဗန်	၂ - မော်တော်	၃ - သင်္ဘော		

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) ကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	ထရက်ကား	အိမ်စီးကား	ထွေလာ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ဘတ်စ်ကား	လှေ
အရေအတွက်	၁	-	၂	၁၀၅	၈၁	-	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) ကျေးရွာ၏ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိမရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၂၀၄	သင့်	မရှိ
ဆိုလာစနစ်	-		
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	-	-
ဖယောင်းတိုင်	-	-	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၁၉၆၉ ခုနှစ်ကပင် သွယ်တန်းအသုံးပြုနိုင်ခဲ့သည်။ လက်ရှိ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၂၀၄ စု အသုံးပြုနေပြီး ကျန်သည့် ၂၄ စု မှာ ဓါတ်မီးတိုင်နှင့် ဝေးကွာလွန်းပြီး သွယ်တန်းမည့်ကြိုးဖိုးမတတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်သည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ကျေးရွာ၏ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၂၉၁	၂၃	၁၄၅	၁၀၀	ရနိုင်	စလောင်း ၁၃

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ပြဇာတ်ရုံတို့မရှိပါ။ သို့သော် တီဗီ၊ ဗီဒီယိုများကို အိမ်များတွင်၎င်း၊ လဘက်ရည်ဆိုင်များတွင်၎င်း အလွယ်တကူ ကြည့် ရှု အနားယူ နိုင်ကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူငယ်များလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာနားရေးကူညီမှုအသင်းကလည်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်ပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင် ရိုးရာအကများဖြင့် ဖြေဖျော်ပေးလေ့ရှိ ကြပါသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	လူငယ်လူရွယ်များသည် ကျေးရွာအားကစားကွင်း၊အားကစားပြိုင်ပွဲ၊ စသည်တိုင်းတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ပါဝင်ခွင့်ရှိပါသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	နည်း	ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဟု သတ်သတ်မှတ်မှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး မရှိသေးပါ။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ရာသီအလိုက်ပွဲတော်များတွင် ရိုးရာအကများဖြင့် ဖြေဖျော်ပေးလေ့ရှိကြပါသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်တစ်ခုရှိပြီး ရန်ကုန်ရှိ မြန်မာ့ စာကြည့်တိုက်အဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိကာ ဖတ်စရာ စာအုပ်များ အခါအားလျော်စွာ လက်ခံရရှိတတ်ပါသည်။ အင်တာနက်လိုင်းဆက်သွယ်မှုလည်း အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကာ အသိအမြင်ဗဟုသုတ မြင့်မားလာရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေး network၊ မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းများ အား အသုံးပြုနိုင်သည်။ အင်တာနက်ကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်ကြကာ သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိဖလှယ်ရေးအတွက် လွယ်ကူပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အာမခံလုပ်ငန်းများအား အလှမ်းမှီ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော်လည်း ရွာသားများ အနုဖြင့်အာမခံထားရှိမှုများမရှိပါ။

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် ကြိုတင် သတိပေးစနစ်နှင့်သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းထားရှိမှု အားနည်းသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ရဲစခန်းနှင့် အလွယ်တကူချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် နိုင် သော်လည်း ရွာအနီးတဝိုက်တွင် ယာဉ်အန္တရာယ် လျော့ကျရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ဘွယ်ရာ လိုအပ် ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း
အချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) ကျေးရွာ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	သာမန်	မရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း
အချက်အလက်များ (၉ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင်သာမန်ခိုးမှုမျှသာဖြစ်ပွားတတ်ပြီး အခြားကြီးမားသောရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။

Note:

၁။ စိုးရိမ်

၂။ သာမန်

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	• မြေဆီအရည်အသွေးသည် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး မြေပြန့်ဖြစ်သည်။ တောင်သူများအတွက် စိုက်ခင်းများမှ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို လွယ်လင့်တကူ သယ်ပို့နိုင်သည်။ • မိုးရွာသွန်းမှုလည်း အသင့်အတင့်ကောင်းပြီး စပါးနှင့်အခြားသီးနှံများ စိုက်ပျိုး ရန်အတွက် သာမန်အားဖြင့် သင့်လျော်သည်။ • သုံးဆယ်ရေလှောင်တံခံမှ စိုက်ပျိုးရေဖြင့် ၈၀(၆၀)ဝန်းကျင်ကို ရေသွင်းကာ စပါးစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	• ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်ပြည်နားလမ်းမပေါ်တည်ရှိပြီး သုံးဆယ်၊ သာယာဝတီနှင့်ရန်ကုန်မြို့များသို့ ကားလမ်း၊ ရထားလမ်းတို့ဖြင့်အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာထုတ်ကုန်များ ရောင်းဝယ်ရေး နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတို့အတွက် ထိရောက်မှု ရှိစေသည်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက်လည်း ကားလမ်းကို အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ • ကျေးရွာတွင် ၁၉၆၉ ခုနှစ်မှစ၍ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းထားရှိပြီး လက်ရှိတွင် ကျေးရွာ ရှိအိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၉၀%မှာ လျှပ်စစ်မီး သွယ်တန်းအသုံးပြုနေကြပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမှာ အသင့်အတင့်မြင့်သော အနေအထားတွင် ရှိပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	• ရပ်ရွာတွင် ကြီးမားသောရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။ ဒေသတွင်း ရပ်ရွာ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ရောင်းဝယ်တာ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ကို လုံခြုံစိတ်ချစွာဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
• လူဦးရေ	• ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာတွင် ငယ်ရွယ်သော လုပ်သားအင်အားရှိသည်။ ထိုအင်အားထုကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်တန်းနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပေးခြင်းဖြင့် လူ့အရင်း အမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုး လာစေနိုင်ပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	• ကျေးရွာသားများသည် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်နှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာထုတ်ကုန်များ၊ သွင်းအားစုများအတွက် ဈေးကွက်သတင်းများကို သိရှိနိုင်ကြသည်။ အင်တာနက်ကို အသုံးပြုနိုင်ပြီး တချို့ရွာသားများချိတ်ဆက်အသုံးပြုကြသည်။ အလားတူပင် အခြားသိလိုသောသတင်းအချက်အလက်၊ ကိစ္စရပ်များ အတွက်လည်း ဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။
• ပညာရေးအဆောက်အအုံနှင့် • ဝန်ဆောင်မှုများ	• ကျေးရွာတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းကျောင်းများနှင့် အထက်တန်း ကျောင်းခွဲတို့ရှိပြီး ကျောင်းအဆောက်အအုံများမှာ ပြည့်ဝစုံကောင်းမွန် ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိကျောင်းသားမိဘများအတွက် ပညာရေး စရိတ် ကုန်ကျမှု သက်သာစေပါသည်။ အလားတူ အနီးအနားမှ ကျေးရွာများ အတွက်လည်း အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။ သို့သော်အထက်တန်းကျောင်းတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်သော

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	အရည်အသွေးပြည့်ဝသည့် ဆရာ/မများဖြည့်ဝစွာ ခန့်ထားနိုင်ပါက အောင်ချက်ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ပညာရေး ရလဒ်ကောင်းများ တိုးတက်လာ စေနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိပြီး အဆောက်အအုံကောင်းမွန်ကာ ဝန်ထမ်းနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဆမလက်မှတ်ရ ဆရာဝန်တစ်ဦး ထိုင်သော ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်း တစ်ခုလည်း ကျေးရွာတွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ကျေးရွာသားများ အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကို အလွယ်ကူ လက်လှမ်းမီနိုင်ကြကာ ကျန်းမာရေးလိုအပ်ချက်များကို အသင့်အတင့် ဖြည့်ဝဆည်းပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် အရေးကြီးသော ကျန်းမာရေးကိစ္စ များရှိလာပါက သာယာဝတီခရိုင်ဆေးရုံကြီးသို့ ကားလမ်းမှ အချိန်တိုအတွင်း လွယ်ကူစွာ သွားရောက်ကာ ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်၍ဖွံ့ဖြိုးမှုအလားအလာကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။
ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၁၉၆၉ ခုနှစ်က တပ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်ခဲ့သဖြင့် ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများအတွက် ချက်ပြုတ်ရေး၊ မီးလင်းရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် အဆင်ပြေစေသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက်လည်း ညဖက်စာဖတ်ရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။ ထင်းလောင်စာသုံးစွဲမှု၊ ဖယောင်းတိုင်သုံးစွဲမှုတို့လျော့နည်းသွားပြီး မီးဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးစေသည်။ ကျေးရွာသားများ၏ လူမှုစီးပွားအဆင့်အတန်းမြင့်တင်မှုအလားအလာကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများသည် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ သဘောတရား အသိအမြင်များ အားနည်းခြင်းတို့ရှိကာ ရလဒ်ကောင်းများ ထွက်ရှိရေးတွင် အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။
သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	ကျေးရွာတွင် လက်ရှိလယ်ယာမြေအပြင် ထပ်မံပြီး လယ်ယာမြေ ဖော်ထုတ်နိုင်မည့် အရင်းအမြစ်နှင့်အခြေအနေ မပေးတော့ပါ။ ထို့အပြင် သုံးဆယ်ရေလျှောက်တမံမှ ထုတ်လွှတ်သော ရေသွင်း မြောင်းကိုလည်း မြေအနေအထားအရ မတိုးချဲ့သဖြင့် ဆည်ရေသောက်ဧရိယာတိုးချဲ့ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။
ရာသီဥတု အားနည်းချက်	- မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှုကြောင့် တောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကို လျော့နည်းစေပါသည်။ ထို့အပြင် မိုးခေါင်မှု တခါတရံကြုံရတတ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကို ထိခိုက်စေပါသည်။ - မတ်ပဲစိုက်ပျိုးရာတွင် ပိုးသတ်ဆေးဒါဏ်ခံနိုင်သည့် ဖျက်ပိုးကျ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
- နည်းပညာနှင့် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အလှမ်းဝေးခြင်း - ချေးငွေရရှိရေးနှင့် ငှားရမ်းသုံးစွဲရေး၊ အာမခံစနစ်ကဲ့သို့သော ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အား လက်လှမ်းမှီမှု	ရောက်မှုကြုံရတတ်ပြီး သီးနှံထုတ်လုပ်မှုကို ထိခိုက် လျော့နည်းစေပါသည်။ - မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင် သော်လည်း ပုံမှန်လာရောက်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း အားနည်းတတ်သည်။ - ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများအတွက် ထိရောက်သောဖျက်ပိုး နှိမ်နှင်း ရေးအစီအစဉ် မရှိသေးပါ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဖျက်ပိုး နှိမ်နှင်းအတွက် ပိုးသတ်ဆေးရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိကစိုက်ပျိုး ရေး အရောင်းဆိုင်များမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူကြသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု များတွင် အထူးသဖြင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးတွင် အားရကျေနပ်မှု နည်းနေကြသေးသည်။ - တောင်သူငယ်အချို့မှာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ထပ်ဆင့်ထောက်ခံပြီး ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပေးသော လယ်ယာမြေအသုံးပြုခွင့်ပုံစံ (ပုံစံ ၇)ကို ထုတ်ယူရရှိရန် အခက်အခဲရှိတတ်ပါသည်။ ထိုပုံစံ ၇ မပါရှိသော တောင်သူများမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေ ကို ချေးယူရရှိရန် သတ်မှတ်ချက်မပြည့်စုံဟု သတ်မှတ်ခံရသည်။ - ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ပါက ငွေတိုးချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းမြင့်မားစွာ ချေးယူရသည်။ - ကျေးရွာတွင် အသေးစားချေးငွေ၊ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်း နှင့် အာမခံလုပ်ငန်းများမရှိပါ။ - စီးပွားရေးဘဏ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ချေးငွေရယူရန်မှာ လည်း အပေါင်ပစ္စည်းလိုအပ်မှုကို တင်းကျပ်ထားသည်။ - ကျေးရွာအရောက်ဆောင်ရွက်ပေးသည့်ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများ မရှိသေးပါ။ - စီးပွားရေးဘဏ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ချေးငွေထုတ်ချေးရန် ပုံစံ၊ စာရွက်စာတမ်းများ ရေးသွင်း ရာတွင် ကျေးရွာသားများ အတွက် အခက်အခဲများ ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။

(၅) ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၅) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
၁။	<u>စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်</u> • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများအား သိကျွမ်းမှု အားနည်းခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများ အကြား ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • အဖွဲ့အစည်းရှိ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းသတ်မှတ် ချက် နှင့်အဖွဲ့ ဝင်များလိုက် နာမှု အားနည်းခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်ခြင်း၊ • မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အဖွဲ့ ချုပ်နှင့် အချိတ်အဆက် ရှိခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင် ရာ သဘောတရား သင်တန်းဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်မရှိ ခြင်း၊ ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း၊	• ရပ်မိရပ်ဖများမှအဖွဲ့ အစည်းများအကြား ညှိနှိုင်းချိတ်ဆက် ပေးခြင်း၊ • သင်တန်းပေးနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊	<u>အဖွဲ့အစည်းများစီမံအုပ်ချုပ်မှု တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး</u> • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားသင်တန်း ပို့ချပေးခြင်း၊ • ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း ပို့ချပေးခြင်း • ငွေစာရင်းထိန်းသိမ်းမှု သင်တန်းပို့ချပေးခြင်း
၂။	<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u> • စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အတွက်ငွေကြေး မပြည့်စုံခြင်း၊ • နည်းပညာအ ထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာ အားနည်းခြင်း၊	• ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရန် ရေလွှဲတာတမံ ရှိခြင်း၊ • မိုးရွာသွန်းမှုအသင့် အတင့်ကောင်းခြင်း၊ • မြေဆီလွှာအသင့် အတင့်ကောင်းမွန် ခြင်း၊ • မြေပြန့်ဖြစ်ခြင်း	• ရေသွယ်စိုက်ပျိုးနိုင် သည့် ရေသွယ်မြောင်း ဖောက်လုပ် ထားရှိမှု သည် လယ်ယာ မြေများသို့ အပြည့်အဝ မရောက်နိုင်ခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့် ဆက် သွယ်ဆောင်ရွက် နိုင် ရာများဖန်တီး ပေးခြင်း၊ • သီးနှံဖျက်ပိုးနှိမ် နှင်း ရေးအတွက် ဦးစီး ဌာနမှ ထိရောက်သော အစီအမံချမှတ်ဆောင် ရွက်ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ပုံမှန် ကွင်းဆင်းပညာပေးခြင်း	<u>စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေး</u> • စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ ရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊

		• သီးနှံဖျက်ပိုးကျ ရောက်တတ်ခြင်း၊				
၃။	<u>မွေးမြူရေးကဏ္ဍ</u> • မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှ အကျိုးအမြတ် လျော့နည်းခြင်း၊	• ငွေကြေးချို့တဲ့မပြည့်ဝစွာရှိခြင်း၊ • နည်းပညာအထောက်အပံ့အားနည်းခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ • ကူးစက်ရောဂါများကျရောက်တတ်ခြင်း၊	• တနိုင်ငံတပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ရန် အိမ်ခြေမြေများရှိနေခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • မွေးမြူရေး တိရစ္ဆာန် ရောင်းချရန်ဈေးကွက် ခိုင်မာခြင်း၊	• ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်မထိုးပဲ စွန့်စားသောအလေ့အထရှိခြင်း၊ • ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအမြစ်ပြတ်ရေး စနစ်မရှိခြင်း၊ • မွေးမြူရေးအစာဈေးနှုန်းမတည့်ငြိမ်ဘဲ မြင့်တက်ခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရာများဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ဈေးသက်သာပြီး ထိရောက်မှုရှိသော ကာကွယ်ဆေးထိုးမှုစနစ်ချမှတ်ခြင်း၊ • သံသယဖြစ်ဖွယ် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများကို စစ်ဆေး နိုင်ရန် သုတေသနဓါတ်ခွဲခန်းများ ဖွင့်ပေးခြင်း၊	<u>မွေးမြူရေးအကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းရေး</u> • မွေးမြူရေးနည်းစနစ်များ ရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊
၄။	<u>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ</u> • လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာအရည် • အသွေးမပြည့်မီခြင်း • ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားနည်းခြင်းနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများအတွက်စိုက်ပျိုး	• မြို့နယ်/ဒေသတွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများတက်ရောက်ရန် ပံ့ပိုးမှုမရရှိခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အပံ့အားနည်းခြင်း၊ • ကျေးလက်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် အရင်းအနှီးအား	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူငယ်အင်အားထု ၇၇% ရှိခြင်း၊ • ကျေးရွာတည်နေရာအားသာချက်ကြောင့် ဈေးနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း၊	• လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းအားနည်းခြင်း၊ • ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှု အသိအမြင် အားနည်းခြင်း၊ • နိုင်ငံတော်မှ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ အတွက် စီမံကိန်း၊ ပံ့ပိုးမှုပေါ်လစီတို့ အားနည်းခြင်း၊	• ဈေးကွက်၊ ကုန်သွယ်ပြပွဲ၊ ဈေးကွက်အကဲဖြတ်ခြင်းများသို့ လေ့လာရေးခရီးစဉ် စီစဉ်ပေးခြင်း၊ • ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ဝယ်ယူသူများအကြား အဆက်အသွယ် ရှာပေးခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ ရရှိစေခြင်း၊	• မြို့နယ်အဆင့်အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးပံ့ပိုးမှုအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးခြင်း၊ • မြို့နယ်အဆင့်မှ ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အသေးစားချေးငွေများကို တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ • ဒေသတွင် အသေးစားငွေရေးကြေးရေးဘဏ်စနစ်

	မွေး မြူရေး မဟုတ် သော အကိုင် အခွင့် အလမ်းရှား ပါးခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွား • ရေးလုပ်ငန်းများအ တွက် အရင်းအနှီး မရနိုင်ခြင်း၊	နည်းခြင်း၊ • ဘဏ်နှင့်ငွေရေး ကြေးရေးဝန်ဆောင်မှု စနစ် ဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းခြင်း၊	• ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လက်လှမ်းမမီခြင်း၊	• ဒေသတွင်ဘဏ်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှု ရရှိစေခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် မြို့နယ်အဆင့် ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိစေခြင်း၊ • ကျေးလက်စီးပွားရေး • လုပ်ငန်းများနှင့် အသေးစားစွန့်ဦး တီထွင်လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေး	တိုးချဲ့ပေးခြင်း၊	
၅။	<u>ပညာရေး</u> • ပညာရေးရလဒ် မပြည့်မီခြင်း၊	• ဘာသာရပ် အလိုက် ကျွမ်းကျင် ဆရာ/မ အင်အား မလုံလောက်ခြင်း၊ • မူကြိုအရွယ် ကလေးငယ်များ အတွက် ကျောင်းမရှိခြင်း၊	• ရွာသားအများစု ပညာရေးအား စိတ်ဝင်စားမှုရှိ ခြင်း၊ • မိဘဆရာအသင်း ဖွဲ့စည်းထားရှိကာ လှုပ်ရှားဆောင် ရွက်မှုရှိခြင်း၊	• မိဘဆရာအသင်းပူး ပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြင့်တင်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊ • ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်သည့် ဆရာ/ဆရာမ ခန့်ထားမှု အားနည်းခြင်း၊	• ဆရာ/မများအား ကျွမ်းကျင်မှုကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် • သင်တန်းပေးခြင်း၊ • မိဘဆရာအသင်းဝင် များ ပူးပေါင်းမှုဖြင့် ပညာ ရေး အဆောက်အဦး များ နှင့် ဝန်ဆောင် မှုများ ကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ကလေးငယ်များ အာဟာရပြည့်ဝရေး	<u>ပညာရေးရလဒ်ပြည့်မီ ရေး</u> • ကျောင်းခြံစည်းရိုးကို အုတ်ရိုးဖြင့် ကာရံခြင်း၊ • မူကြိုကျောင်းဆောင်ဖွင့်လှစ် တည်ထောင်ခြင်း၊

၆။	လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု နှင့်အားကစား • အလုပ်လက်မဲ့ များခြင်း၊	• လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာရေးအဆင့် • အတန်း နိမ့်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူ စရာ နေရာ မပြည့် စုံခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူငယ်၊ လူရွယ်များ ရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှ လေ့လာ သင်ယူနိုင်ရေး အထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊	ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများထူ ထောင်ပြီး အလုပ် အကိုင် ဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ရွာအရောက်သင်တန်း များပံ့ပိုးခြင်း၊	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး • အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူရေး ပတ်ဝန်းကျင် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊
၇။	ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေ ခံအဆောက်အဦး များ • ရွာတွင်းလမ်း မကောင်းခြင်း၊ • ယာယီဈေး အဆောက်အအုံ ဖြစ်နေခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ် နေခြင်း၊ • ငွေကြေး မပြည့်စုံခြင်း၊ • အခိုင်အမာ ဆောက်လုပ်ရန် အရင်းအနှီး လိုအပ်ခြင်း၊	• နဂိုရ်လမ်းရိုး ရှိနေခြင်း၊ • ရောင်းပန်းဝယ်ပန်း ပွင့်ခြင်း၊ • အနီးအနားရွာအချို့မှ လာရောက်ရောင်းဝယ် ခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှရွာတွင်းလမ်း ဖောက်ပေးသည့် အထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ • သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ ခွင့်ပြုချက်လိုအပ်ခြင်း၊	• နိုင်ငံတော်မှ ရွာတွင်း လမ်းဖောက်ပေးသည့် အစီအစဉ် ချမှတ်ခြင်း၊ • ဦးဆောင်ကော်မီတီ • ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • သက်ဆိုင်ရာသို့ ခွင့်ပြုချက်တင်ခြင်း၊	အခြေခံအဆောက်အဦးများ ကောင်းမွန်ရေး • ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း၊ • ကျေးလက်ဈေးအခိုင်အမာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။
- ၂။ ၂၀၁၅ ခု ဩဂုတ်လက ငဖြူကလေးကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

ကျေးရွာ	-	
ကျေးရွာအုပ်စု	-	
မြို့နယ်	-	
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-	
စီမံကိန်းအမည် -		
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ		
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည်နှင့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)		
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရှေ့လာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)		
စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)		
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု		
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့်ဝင်အစီအစဉ်	
•(ငွေသား) •(ငွေသား) •(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •	

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှုအဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								

မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့်-၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့်-၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄

စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့်သို့ နည်းလမ်းနှင့်စီမံ အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့်သို့အဖွဲ့အစည်း (များ)၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌာန)
(၂) စီမံကိန်းစတင်မည့်သို့ အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံကိန်းပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ